

Antibes [ãtib]
konsonantin edessä
-an äännetään [ã]

-es ei äänny sanan lopussa

Peugeot [pəʒo]

eu ääntyy [ə]

loppu t ei yleensä äänn
ge äännetään [ʒ]

Anneli Taimio | Taru Tarvainen

Camembert & croissant

ranskan ääntäminen A:sta Z:aan
prononciation française de A à Z

camembert [kamãbɛʁ]
konsonantin edessä
-em äännetään [ã]

avoin e on suomen e:n ja ä:n väliltä,
mutta älä äännä ä:nä!

loppu t ei yleensä äänny

Citroën [sitʁwɛ̃]

-ën ei äännetä na
koska e:n päällä
on tréma (ë); sil
ääntyy [ɛ] ja v

croissant [krwãsã] = voisarvi

oi äännetään
useimmiten [wa]

-ss- äännetään [s]

loppu t ei yleensä äänny
konsonantin edessä
-an äännetään [ã]

*Camembert
& croissant*

[w]/y/a/[R]/3/[ε]/œ/ẽ/√

Anneli Taimio
Taru Tarvainen

Camembert & croissant

[kamãbɛrɛkrwasã]

ranskan ääntäminen A:sta Z:aan
prononciation française de A à Z

[prɔ̃nɔ̃sjasjɔ̃frãsezdɛaazɛd]

2. korjattu painos

Teos on saanut tukea Suomen tietokirjailijat ry:ltä

© 2021 Taimio, Anneli; Tarvainen, Taru

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-4428-4

Graafinen suunnittelu ja taitto: Taru Tarvainen

Sisällys

Lukijalle	7
Voihan frikatiivi	11
Foneettiset merkit	22
A [ɑ].....	24
B [be]	26
C [se]	28
D [de]	30
E [ø]	34
F [ɛf].....	36
G [ze].....	39
H [aʃ].....	40
I [i]	42
J [ʒi].....	43
K [ka].....	44
L [ɛl].....	49
M [ɛm].....	51
N [ɛn].....	54
O [o]	55
P [pe].....	56
Q [ky].....	59

R [ɛʀ].....	60
S [ɛs].....	62
T [te].....	64
U [y].....	66
V [ve].....	68
W [dubløve].....	68
X [iks].....	69
Y [igʀek].....	70
Z [zɛd].....	72
Ranskassa esiintymättömät aakkoset.....	76
Hienosäätöä	82
Sidonta	84
Fautes courantes – yleisiä virheitä	92
Lukusanat	101
Kellonaikoja.....	104
Viikkoja, lukuja ja ties mitä.....	107
Vähän verbeistä	108
Erisnimistä	112
Ihan lopuksi plussaa	114

Lukijalle

RANSKAN ÄÄNTÄMISTÄ EI KANNATA PELÄTÄ! Ihan helppoa se ei tietenkään alkuun ole, kun sanat äännetään ihan eri tavalla kuin kirjoitetaan ja äänteitäkin on enemmän kuin suomen kielessä. Hyvä uutinen on kuitenkin se, että ranskan ääntäminen on melko säännönmukaista. Ensin täytyy vain oppia ne säännöt!

Tässä kirjassa on tarkoitus johdattaa suomalainen puhuja ranskan ääntämisessä ainakin alkuun. Kerromme ääntämissäännöistä, niiden tärkeimmistä poikkeuksista sekä ääntämisen eroista verrattuna suomen ääntämiseen. Yritämme kertoa asiat mahdollisimman tarkkaan ja oikein, mutta kuitenkin rennolla otteella ja niin yksinkertaisesti kuin vain mahdollista.

COQ AU VIN* luki lounasravintolan ruokalistassa. Tarun työkaveri tilasi annoksen kauniisti ranskalaisittain ääntäen. ”Ollapa noin sivistynyt”, ajatteli Taru, muttei uskonut, että voisi oppia ääntämään ranskaa yhtä hyvin, vaikka kuinka harjoittelisi. Kun tie myöhemmin vei Kalliolan opistoon ja Annelin kurseille, ranskan ääntäminen tuntuikin yllättävän helpolta ja ihan mahdolliselta oppia.

Toki Tarun, kuten monen muunkin suomalaisen puhujan, puheesta kuulee, että osa äänteistä menee vain sinnepäin ja osa joskus vähän metsäänkin, mutta Tarun mielestä tärkeintä on tulla ymmärretyksi. Ranskalaiset puhuvat yleensä niin nopeasti, että vieraalla aksentilla ääntäminen voi olla hyvä muistutus vähän hitaammin puhumisen tarpeellisuudesta.

*Coq au vin äännetään [kəkɔvɛ̃]. Ei huolta, jos foneettiset merkit eivät ole tuttuja, tässä kirjassa ne selitetään moneen kertaan.

RANSKAA EI VOI ÄÄNTÄÄ kuten sitä kirjoitetaan, sitä ei kerta kaikkiaan ymmärrä. Tämän oivalluksen teki Tarun kanssa aikoinaan samalla kurssilla pikkukaupungin kirjavantasoisessa ryhmässä ollut nainen sen jälkeen, kun hän oli pariharjoituksessa neuvonut suuntaa sanomalla ”adroitte”. Taru korjasi pari kertaa, että oikealle, à droite, äännetään ”adrwat”, mutta alkoi sitten pohtia, voisiko ranskalainen ymmärtää adroitteita. ”Täytyyhän niiden ymmärtää”, vastasi pari, mutta totesi sitten itsekin, että aika erilaisilta kuulostavat. Äännetyn ja kirjoitetun tekstin erojen tajuaaminen oli oivallus, jonka jälkeen tämän naisen oppiminen alkoi edistyä hurjaa vauhtia ja hän oppi ääntämään hyvin kauniisti.

Toivomme, että tämä kirjakin tarjoaisi lukijalle oivalluksia ja myös sytyttäisi innostuksen oppia ranskaa! Tarulle ensimmäinen oivallus ranskan ääntämisessä oli, että monet vaikeilta näyttävät sanat ja eksoottiset kirjaimet äännetäänkin aika arkisesti, ja paljon jätetään ääntämättäkin. Esimerkiksi sana onnellinen, heureux, näyttää paljon hienommalta kuin kuulostaa äännettynä. ”Örö” on melko lailla sinnepäin, mutta koska niin ö kuin r:kin eroavat suomen vastaavista, meidän on käytettävä erilaista tapaa äänteiden esittämiseen eli foneettisia merkejä. Heureux äännetään siis [ØRØ].

Ihan uusien äänteiden ymmärtäminen ja oppiminen kirjasta lukemalla ei ole helppoa. Parhaiten ranskan ääntämistä oppisikin hyvän opettajan kanssa, kuuntelemalla ja matkimalla. Ranskassa tarvittavat äänteet (s. 22–23) eivät kuitenkaan ole suomalaiselle mahdollittoman vaikeita. Tässä videossa ne ovat kaikki äännettyinä:

www.francaisavec pierre.com/les-sons-du-francais/

”SAISIKO TÄMÄN RAUTALANGASTA VÄÄNNETTYNÄ” on Taru toivonut Annelilta monista tämän kirjan asioista. Kaikki ei kuitenkaan ole ihan niin yksinkertaista, ja välillä rautalankaa on jouduttu vääntämään aika pitkälle. Esimerkiksi treema, kaksi pistettä kirjaimen e, i tai u päällä, vaikuttaa eri kirjaimissa eri tavoin ääntämiseen, ja välillä taas se ei vaikuta lainkaan.

Ääntämiskirjan tekeminen on ollut innostavaa: Anneli on välillä unohtanut syödäkin eikä Tarukaan ole ollut ihan koko ajan jääkaapilla. Ensimmäinen yhteinen omakustannekirjamme, Ranskaa rönsyillen, ilmestyi kesällä 2020. Sitä tehdessämme huomasimme, että yhteistyömme sujuu harvinaisen hyvin. Täydennämme toistemme osaamista – toinen osaa erinomaisesti ranskaa ja toinen osaa kysyä tyhmiä. Anneli ranskan ääntämissääntöjen hallitsijana on tämän kirjan kantava voima. Tarun osaamista ovat ulkoasuasiat ja muut kirjan tekemiseen liittyvät käytännön jutut.

RANSKAA RÖNSYILLEN -kirjaa on kehuttu viihdyttäväksi ja riemastuttavaksi. Tässä kirjassa pysytään tiukemmin asiassa, mutta toivomme ranskan ääntämisen saloihin uppoutumisen olevan yhtä antoisaa kirjamme lukijoille kuin se on ollut meille tekijöille.

Olemme valinneet kirjamme julkaisukanavaksi Books on Demand -palvelun, jonka kautta kirjaa painetaan sitä mukaa kuin sille on kysyntää. Kirjat eivät joudu alennuslaariin eivätkä silppuriin.

Kiitokset kaikille kirjan tekemisessä meitä auttaneille, erityisesti **Jaakko Laaksoselle** erinomaisista huomioista ja muutosehdotuksista sekä **Kaisu Osmoselle** kieliasun tarkistuksesta ja korjauksista. Suurkiitokset myös kaikille ranskan opiskelijoille, jotka antoivat kommenttejaan ranskan ääntämisestä painettaviksi tähän kirjaan.

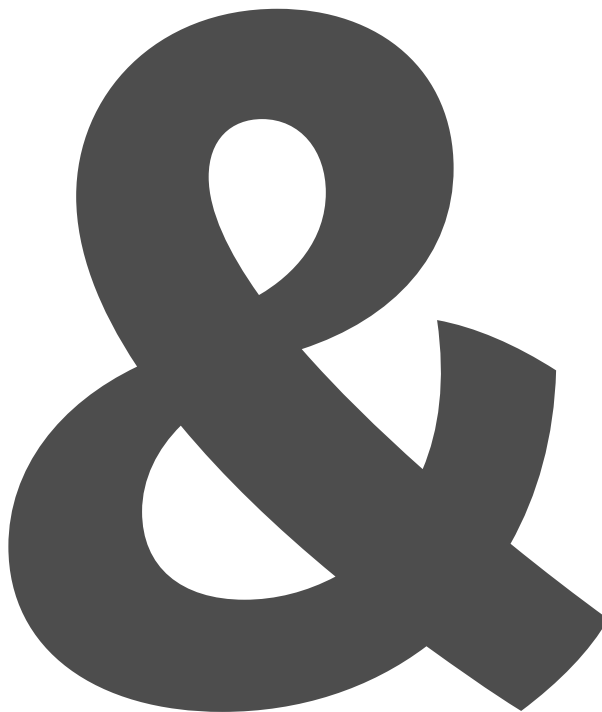
KIRJAN UUDEN PAINOKSEN tekeminen lähti Tarun halusta lisätä tähänkin kirjaan kalligrafisia elementtejä. Käsintekstausten lisäksi kirjaan on tehty pieniä lisäyksiä ja jokunen virhekin on korjattu.

*Vanhankaupunginkoskella & Vanhassa Raumassa
3.3. ja 31.10.2021*

Anneli Taimio
anneli.taimio@gmail.com

Taru Tarvainen
taru.tarunomainen@gmail.com

↖
Palaute kirjasta
on tervetullutta!
↗

*& tulee latinan sanasta et = ja
Et äännetään ranskaksi [e], t-kirjainta ei äännetä.*

*Et-merkin ulkonäkö vaihtelee ja koristeellisimmista voi tunnistaa,
että merkissä ovat alun perin olleet yhteen sulautuneet kirjaimet e ja t.
&-merkki on ranskaksi esperluette [esperlyet].*

au revoir [OR(ə)vwaʁ]
au
äännetään [o]
e ilman aksenttia
avotavussa eli
vokaaliin päättyvässä
tavussa ääntyy [ə]

[ə] voi myös jäädä
kokonaan ääntymättä,
jos ei tule montaa
konsonanttia peräkkäin

oi ääntyy
useimmiten
[wa]

à la carte
[alakatʁ]

treau [kwə]
konsonant
edessä -oi
äännetään

eaux [bɔʁd]
äännetään [o]

Erilainen oppikirja ranskasta kiinnostuneille

Ranskan ääntäminen on melko säännönmukaista, mutta ensin on opittava säännöt. Kirjan selkeät ääntämisohjeet esimerkkeineen ja harjoituksineen auttavat oivaltamaan ääntämisen logiikan.

Loistava opas ranskan kielen ääntämiseen. Camembert & croissant on jokaisen ranskan kielen opiskelijan unelma. Tämän oppaan avulla ranskan kielen ääntämisen kiemurat avautuvat. Selkeä ja havainnollinen taitto tekee lukemisen nautinnolliseksi ja vaivattomaksi. Harjoitusten avulla on mukava testata oppimaansa. Opas on kirjoitettu hauskesti ja oivaltavasti – sen ääressä viihtyy.

AYLA SHAKIR-HEINÄLUOMA, osaamisen kehittäjä

ANNELI TAIMIO on ranskan opettaja ja oppikirjailija sekä auktorisoitu kääntäjä ranska-suomi. Vuonna 2013 Anneli sai Palmes académiques -ritarikunnan kunniamerkin ansioistaan ranskan opettajana sekä ranskan kielen ja kulttuurin levittäjänä.

TARU TARVAINEN on omalla toiminimellään Vanhassa Raumassa työskentelevä graafinen suunnittelija ja kalligrafian harrastaja.

KIRJAN 2. PAINOKSESSA on mukana Tarun kalligrafiaa. Sisältöön on tehty pieniä lisäyksiä ja korjauksia.

Renault [ʁəno]

e ilman aksenttia
avotavussa
eli vokaaliin
päättävässä
tavussa ääntyy [ə]

loppu t ei yleensä äänny
ei äänny tässä
au äännetään [o]

ISBN 978-952-80-4428-4
89.61

9 789528 044284

succès [syksɛ] = menestys
cc äännetään [ks]
e:n ja i:n edessä